

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobcu: **J.M.-E.**, S.Č., IČO: X., zast. advokátom JUDr. J.P., N.Č. proti žalovanému: **O., a. s.**, P.B., IČO: X., zast. B.B. a spol., s. r. o., D.B., IČO: X., **o zaplatenie 140 392,20 eur s prísl.**, vedenej na Okresnom súde Bratislava II pod sp. zn. 24Cb 245/2011, o dovolaní žalobcu proti uzneseniu Krajského súdu v Bratislave zo 16. novembra 2011, č. k. 1Ncb 33/2011-300, takto

r o z h o d o l:

Konanie o dovolaní **z a s t a v u j e.**

Žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov dovolacieho konania.

O d ô v o d n e n i e:

Krajský súd v Bratislave uznesením zo 16. novembra 2011, č. k. 1Ncb 33/2011-300 rozhodol ako súd nadriadený podľa ust. § 105 ods. 3 O. s. p., že miestne príslušným na konanie vo veci je Okresný súd Bratislava II.

Proti tomuto uzneseniu krajského súdu podal žalobca dovolanie podaním z 2. januára 2012, ktorým namietal nesprávnu právnu aplikáciu ustanovení Občianskeho súdneho poriadku v otázke určenia miestnej príslušnosti, pričom podľa jeho názoru platí, že aj nedostatok miestnej príslušnosti sa konvaliduje omisívnym konaním účastníkov a zároveň platí, že účastník má aj v prípade uplatňovania miestnej príslušnosti právo na zákonného sudcu určeného súdmi podľa zákonných pravidiel súdneho procesu. Žalobca namietal vadu rozhodnutia v tom, že je nepreskúmateľné v otázke právnej aplikácie právnej normy v § 87 písm. b/ O. s. p., resp. v otázke právnej aplikácie právnych noriem v § 84, 85 ods. 2 a 87 písm. b/ ich vzájomnej súvislosti, je právne nesprávne v právnom závere, ak považuje

za správny postup aplikovať iba právne normy v § 84 a § 85 ods. 2 bez aplikácie právnej normy v § 87 písm. b/ O. s. p. a je právne nesprávne, ak neberú do úvahy pravidlo presnosti osobitnej miestnej príslušnosti podľa § 87 O. s. p. pred miestnou príslušnosťou podľa § 84 a § 85 ods. 2 O. s. p.

Podľa názoru žalobcu ust. § 105 ods. 3 O. s. p. upravuje pravidlo tzv. jednoduchého práva, ktoré upravuje pravidlo, že o rozhodnutí súdu, ktorý postúpil vec inému súdu rozhoduje jemu nadriadený súd. V danej veci mal rozhodovať Krajský súd v Žiline, ktorý je nadriadený Okresnému súdu v Čadci. V dôsledku uvedeného o námietke žalobcu proti postúpeniu veci rozhodol nepríslušný Krajský súd Bratislava. Táto vada je podriadená pojmu nesprávne obsadeného súdu. V dôsledku toho bolo porušené aj príslušné základné ústavné právo, lebo účastník má právo, aby rozhodoval zákonný sudca procesným spôsobom, ktorý je upravený v zákonných normách, upravujúcich súdny proces.

Žalobca navrhol, aby Najvyšší súd SR zrušil dovolaním napadnuté uznesenie Krajského súdu Bratislava.

Najvyšší súd SR skúmal predovšetkým podmienky, za ktorých môže konať v zmysle ust. § 103 O. s. p. a dospel k záveru, že v predmetnej veci ide o taký nedostatok podmienky konania, ktorý nemožno odstrániť, a preto treba dovolacie konanie zastaviť.

I keď Občiansky súdny poriadok výslovne nevypočítava procesné podmienky konania, možno z neho vyvodiť, že procesné podmienky sú také vlastnosti súdu a účastníkov konania, ktoré musia byť splnené na to, aby sa dosiahol cieľ občianskeho súdneho konania, vyplývajúci zo základných ustanovení Občianskeho súdneho poriadku (v prvej hlave prvej časti). Na strane súdu k podmienkam konania patria také jeho vlastnosti, ktoré vymedzujú jeho práva a povinnosti ako orgánu štátu konať a vydať rozhodnutie. Takouto vlastnosťou je nepochybne aj funkčná príslušnosť, úprava ktorej dáva odpoveď na otázku, ktorý súd je príslušný konať a rozhodovať o veci v inštančnom postupe. Chýbajúca funkčná príslušnosť na prejednanie (i rozhodnutie) určitej veci predstavuje neodstrániteľný nedostatok podmienky konania.

Ust. § 103 O. s. p. ukladá súdu povinnosť kedykoľvek za konania prihliadať na to, či sú splnené podmienky, za ktorých môže konať vo veci (podmienky konania). Ak v konaní vyjde najavo taký nedostatok podmienky konania, ktorý nemožno odstrániť, súd konanie zastaví (§ 104 ods. 1 O. s. p.).

Dovoláním možno napadnúť právoplatné rozhodnutie odvolacieho súdu, pokiaľ to zákon pripúšťa (§ 236 ods. 1 O. s. p.).

Z citovaného ustanovenia vyplýva, že dovolaním možno napadnúť iba právoplatné rozhodnutia odvolacieho súdu, teda len rozhodnutia, ktoré sú výsledkom prieskumnej činnosti odvolacieho súdu. Občianske súdne konanie je dvojinštančné; riadny opravný prostriedok môže byť uplatnený len u jediného súdu vyššieho stupňa.

Funkčná príslušnosť súdov v druhom stupni súdneho konania je upravená tak, že o odvolaniach proti rozhodnutiam okresných súdov rozhodujú krajské sudy (§ 10 ods. 1 O. s. p. a o odvolaniach proti rozhodnutiam krajských súdov ako súdov prvého stupňa (v konaniach uvedených v § 9 ods. 2 O. s. p.) rozhoduje Najvyšší súd SR (§ 10 ods. 2 O. s. p.). Iné rozhodnutia krajských súdov alebo najvyššieho súdu nie sú preto spôsobilými predmetmi dovolania.

Občiansky súdny poriadok ani neupravuje funkčnú príslušnosť súdu, ktorý by rozhodoval o dovolaniach proti rozhodnutiam, ktoré neboli vydané odvolacím súdom v inštančnom postupe. Funkčnú príslušnosť Najvyššieho súdu SR určuje len na rozhodovanie o odvolaniach proti rozhodnutiam krajských súdov ako súdov prvého stupňa (§ 10 ods. 2 O. s. p.), ďalej na rozhodovanie o dovolaniach proti rozhodnutiam krajských súdov ako súdov odvolacích (§ 10a ods. 1 O. s. p.), na rozhodovanie o dovolaniach proti rozhodnutiam Najvyššieho súdu SR ako súdu odvolacieho (§ 10a ods. 2 O. s. p.), na rozhodovanie o mimoriadnych dovolaniach proti rozhodnutiam súdov (§ 10a ods. 3 O. s. p.) a napokon na rozhodovanie o mimoriadnych dovolaniach proti rozhodnutiam Najvyššieho súdu Slovenskej republiky ako odvolacieho súdu (§ 10a ods. 4 O. s. p.).

O žiaden z vyššie uvedených prípadov v danej veci nejde.

Dovolanie totiž smeruje proti uzneseniu, ktorým Krajský súd Bratislava rozhodol ako súd nadriadený podľa ust. § 105 ods. 3 O. s. p. tak, že miestne príslušným na konanie vo veci je Okresný súd Bratislava II. Krajský súd nerozhodol tu teda ako súd, ktorého rozhodnutie by bolo spôsobilé tvoriť predmet ďalšieho dovolacieho konania, ani odvolacieho konania v zmysle citovaných zákonných ustanovení.

So zreteľom na uvedené treba vyvodiť, že na prejednanie dovolania podaného žalobcom Najvyššiemu súdu SR chýba funkčná príslušnosť. Chýbajúca funkčná príslušnosť predstavuje neodstrániteľný nedostatok podmienok konania, pre ktorú bolo treba dovolacie konanie zastaviť podľa § 104 ods. 1 v spojení s § 243c O. s. p.

Najvyšší súd Slovenskej republiky k námietke žalobcu uvedenej v dovolaní, že o miestnej príslušnosti nerozhodoval príslušný nadriadený súd, a to Krajský súd v Žiline namiesto nepríslušného Krajského súdu v Bratislave považuje za potrebné uviesť, že podľa ust. § 105 ods. 2 O. s. p., ak súd podľa § 105 ods. 1 O. s. p. zistí, že nie je miestne príslušný,

neodkladne postúpi vec príslušnému súdu bez rozhodnutia alebo ju za podmienok uvedených v § 11 ods. 3 predloží Najvyššiemu súdu SR; o tomto postúpení súd upovedomí účastníkov.

Podľa ust. § 105 ods. 3 O. s. p. ak súd, ktorému bola vec postúpená, s postúpením nesúhlasí alebo účastník postúpenie namieta do 15tich dní od doručenia upovedomenia o postúpení, predloží vec na rozhodnutie svojmu nadriadenému súdu, jeho rozhodnutím je viazaný aj súd, ktorému má byť vec podľa rozhodnutia nadriadeného súdu postúpená.

Z citovaných ustanovení vyplýva, že v prípadoch, ak dospeje súd k názoru, že nie je miestne príslušný, bez zbytočného odkladu postúpi veci príslušnému súdu, avšak nevydáva o tom rozhodnutie, len v predkladacej správe tomuto súdu uvedie dôvody, pre ktoré sa domnieva, že je miestne nepríslušný. Ak konajúci súd nevie zistiť kritéria miestnej príslušnosti a nevie, na ktorý konkrétny súd má vec postúpiť, obráti sa podľa § 11 ods. 3 O. s. p. na Najvyšší súd SR, ktorý záväzne rozhodne o určení pravidiel miestnej príslušnosti. Rozhodnutím Najvyššieho súdu sú sudy nižšieho stupňa viazané. Súd musí o postúpení veci upovedomiť účastníkov. Účastník má možnosť do 15tich dní od doručenia upovedomenia o postúpení veci vzniesť proti takémuto postúpeniu námietky. V prípade, ak účastník vznesie proti postúpeniu veci námietky, rovnako tak v prípade, ak súd, na ktorý bola vec postúpená, s týmto postúpením nesúhlasí, predloží druhý spomínaný súd vec na posúdenie svojmu nadriadenému súdu. Rozhodnutím tohto nadriadeného súdu je aj súd, ktorý pôvodne vec postúpil, viazaný, a to i v prípade, ak sa nenachádza v územnom obvode tohto nadriadeného súdu.

Z uvedeného teda vyplýva, že vzhľadom na námietku žalobcu proti postúpeniu veci Okresný súd Bratislava II správne predložil vec svojmu nadriadenému súdu, ktorý rozhodol, ktorý súd je v danej veci miestne príslušný.

O trovách dovolacieho konania Najvyšší súd SR rozhodol podľa ust. § 243b ods. 5 O. s. p., § 224 ods. 1 O. s. p. v spojení s § 146 ods. 1 písm. c/ O. s. p. tak, že žiaden z účastníkov nemá právo na ich náhradu, keďže konanie bolo zastavené.

P o u č e n i e: Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 29. februára 2012

JUDr. Anna Marková, v.r.
predsedníčka senátu

Za správnosť vyhotovenia: Michaela Szöcsová

